

A Kemencés Ház Komáromban

a művészet, gasztronómia és közösségek találkozásának színtere

2016 januárjában alakult meg a Komárom Szőny városrészében működő Kemence Hagyományörző, Gasztró-kulturális és Közösségfejlesztő Egyesület. Az indulás előzményei 2011-re vezethetők vissza, amikor is a helyiek – ismerősök, barátok, érdeklődők – számára megnyitotta kapuit a Szőnyi Lovas Sportegyesület. A kistérségben első közösségi térrel rendelkező, azóta is töretlen népszerűségnek örvendő egyesület alapvető profilja – a sporthagyományok átadása és a kapcsolódó ismeretek oktatása mellett – a folyamatosan bővülő programkínálatot nyújtó szervezet alapítói egyéb hagyományok ápolásának, tevékenységi körük bővítésének céljából hozták létre a Kemence Egyesületet, a helyi közösség igényei alapján.

Az egyesület fő mottója – hasonlóképpen a vele szorosan együttműködő lovasegyesületéhez – a tényleges társadalmi igényekre válaszoló, közös célért való közös tenni akarás, a kultúra és a hagyományok ápolása. Rendkívül széles körű tevékenységükben sokféle érdeklődésű, szakmájú tag és segítő vesz részt; az általuk szervezett és lebonyolított, rendszeresen, klub jelleggel működő foglalkoz-

zásoknak ad otthont a Kemencés Ház. A Kossuth utcában található százéves parasztház azonban kezdettől fogva valódi közösségi központ szerepét is betölti: a foglalkozásokon való részvételén kívül is bárki bármikor betérhet egy beszélgetésre, teára, vagy, ami szintén elég gyakori, valamilyen ajándék vagy adomány átadására – mondta el Schmelcz Géza Imréné Ildikó, a szervezet vezetője. A megalakulás óta folyamatosan bővülő programjaikkal városi szinten is egyre szélesebb társadalmi rétegeket érnek el; szívesen járnak hozzájuk nemcsak kisóvodások, de a fiatal generációtól az idősekig minden korosztály.

Közösségkovácsoló foglalkozások a kemence körül

Az október végi házavatató őszejevetelt követően indult el a téli „tesztidőszak”, melyen az egyes programokra való igényt és megvalósításuk sikerességét mérték fel. Részben ezek alapján, a Kemencés Házban jelenleg helyet kapó programok sorában – az egyesület neve által is su-

galltan – gasztronómiai, kulturális és közösségfejlesztő jellegű összejöveteleket, de ezek mellett művészeti terápiás, valamint a fenntartható gazdálkodást népszerűsítő, azt elsősorban gyerekekkel megismertető foglalkozásokat, illetve az esélytelermentés jegyében hamarosan induló programot is találunk.

Az egyesület tevékenységének egyik alappillérenek, a gasztróklubnak keretein belül régi ismert és hagyományos ételek, sütemények elkészítésének technikáját osztják meg egymással a résztvevők; a hétköznapokat színesítő, közös élményeket nyújtó alkalmakon sor került már például rétes vagy szárított gyógynövények készítésére, gyümölcsaszalásra, ugyanígy lekvárok befőzésére vagy a hálaadás ünnepét elmaradhatatlannul „megízésítő” sütőtök tartósítására is. A klubot Nedoba Krisztina andragógus és cukrász vezeti. A sütés-főzés mellett gyakran segítkezik kézműves foglalkozások megtartásában, illetve ha szükség van rá, maga is vezet ilyen alkalmakat. Elmondása szerint a gasztronómiában is a kreativitást, az újítás lehetőségét keresi, szeretne folyamatosan másoktól tanulni.

Ezért tervez az ősztől olyan hétfégi foglalkozásokat, amelyeken speciálisan a hagyományos ételek elkészítésére gyűlnek össze a résztvevők, és tanítják egymást. Nemrég indították útjára a *Gasztró Szalon* estjeinek sorozatát is, melyen a helyi termelőket népszerűsítik; az első alkalmon sajtokból és borokból kínáltak kóstolót az érdeklődőknek.

Közös sütés a gyerekekkel

Terítéken az esélyegyenlőség

A programok sorát ősztől tovább bővítik a Szimbiózis Alapítvány által életre hívott, jelenleg hét szervezetet tömörítő *Para-gasztró* Hálózathoz való csatlakozással. A fogyatékkal élő és sérült embereknek a kulináris ágazatban munkalehetőséget nyújtó Para-gasztró Mozgalomban hamarosan részt vevő öt új kezdeményezés egyikeként a Kemence Egyesület *Krisztalain* nevet viselő para-gasztró műhelyében csokoládécsodákat és a magyar konyha remekeit fogják előállítani. Előbbit Krisztina vezeti majd; terve egy, például meggyes vagy éppen levendulás bonbonokat előállító manufaktúra létrehozása, ahol a dolgozók – miután betanította nekik a munkafolyamatokat – önállóan is képesek lesznek segíteni a műhely tevékenységét, emellett pedig más konyhai munkálatokban, például a nyári befőzésben is részt vehetnek. Az ősztől induló programra a Kemencés Ház parasztkonyhájának jelenleg zajló kialakítása mellett szakmailag is készülnek: a műhely vezetői télen egyhetes elméleti és gyakorlati képzés során a mozgalom két tagszervezetéhez, a sikeres működéshez már bevált receptekkel szolgáló székesfehérvári *Hatpöttyös Étterem*hez, valamint a Budapesten működő *Kockacsoki* autistákat alkalmazó csokoládémanufaktúrához lá-

togattak el. A leendő kollégák segítségével előállított ételeket nemcsak a szinte minden hétfégen megrendezésre kerülő vacsoraesteken és szünetnapokon lehet majd fogyasztani, de egyéb helyeken is megvásárolhatóak lesznek: a belőlük származó bevétel az egyesület fenntartásához, programjainak finanszírozásához is hozzájárul majd. (A Para-gasztró Mozgalom a Szimbiózis Alapítvány komplex szolgáltatási modelljének részeként működik, hasonlóan a hátrányos helyzetűek foglalkoztatását elősegítő szociális farmokéhoz, melyek létesítésével és működtetésével foglalkozó Magyar Szociális Farm-szövetség tevékenységéhez Ildikó az idei év májusától alelnökként járul hozzá.)

A Kemence Egyesület közösségi tere legalább ekkora helyet biztosít a művészeti és kézműves tevékenységeknek, melyek hagyományos elemei a lovasegyesület által szervezett rendezvényeknek, tábori foglalkozásoknak is.

Bábok, babák

Februárban indult útjára az egyesület bábcsoportja, Lovászné Vass Andrea óvónő vezetésével, aki az ehhez szükséges ismereteket a Nemzeti Művelődési Intézet szervezésében tavaly ősszel tartott kecskeméti bábcsoportvezetői képzésen sajátította

el. A jelenleg öt, öt-tizenkét éves gyerek részvételével hetente zajló foglalkozásokon a bábok és eszközök készítése során a kicsik és nagyobbak kezűességüket és kreativitásukat is használhatják. A gyerekek pedig nemcsak egymásnak és egymás között játszanak: tavasz óta már tizenkét – a környéken és a Felvidéken tartott – fellépésen mutathatták be az általuk begyakorolt darabot, elsőként a március végén a városban rendezett *VII. Báboda Napok* elnevezésű találkozón. A július végére szervezett *Macskacicó báb tábor* öt napjára is a foglalkozásokon készített bábokkal és kellékekkel érkeztek a gyerekek – a mesében szereplő próbatételeket egy hatalmas lepedőre kifestett háttér előtt bemutató jelenetekben zenéiavirágok, gyöngy ékszerek és szép hímzett kendők szerepeltek. Ősztől a bábcsoport is bővülni fog; a jelenlegi egy helyett két csoport működik majd, akik részben külön, bizonyos alkalmakkor viszont együtt fognak próbálni. Az egyesület ezzel is az igényekhez és a lehetőségekhez alkalmazkodott – a bábózás iránti érdeklődés nőtt, a munka viszont, jelenlegénél fogva, csak kiscsoportban lehet hatékony. Ám nemcsak a jelen, a jövő is legalább ilyen mozgalmasnak ígérkezik: az egyesület a Nemzeti Kulturális Alap pályázatán nyert lehetőséggel kétnapos határon átnyúló gyermekbábos találkozót szervez, körülbelül tíz csoport részvételével.

Szintén heti rendszerességgel ad otthont a Kemencés Ház a hagyományörzés jegyében nemrég óta működő babakészítő klubnak. A foglalkozásokon részt vevő anyukák és – nagyobb számban – nagymamák húsvétra készítettek el az első rongybabákat; ezek – csakúgy, mint az azóta született példányok – megalkotásához is a szabásminta elkészítésétől egészen az egyes részek összevarrásáig segítséget nyújtott a szakkör vezetője, Fülöp Laura pedagógus. A babákat, valamint az akár kékfestőből, akár csipkéből készített ruhákat és kiegészítőket lehetőség van kézzel és géppel is megvarrni.

Az érdeklődésre való tekintettel a művészeti foglalkozások sorát, szintén idén ősztől, kötés-horgolás szakkör indításával fogják tovább bővíteni.

Alkotó együttlét

A Kemencés Házban szeptembertől májusig zajlanak, körülbelül tíz fővel, az Antalfai Márta által 1972–74 között kidolgozott, ún. katarzisélményre épülő komplex művészeti terápiás módszerén alapuló foglalkozások is, melyeket szintén Fülöp Laura képzett szakemberként tart. A módszer – s annak mentén a foglalkozások – középpontjában a természet változásaira, az egyes hónapok energetikai minőségére, szimbolikájára való ráhangolódás és annak folytán az önmagunkkal való kapcsolatteremtés, alkotóerőnk felszabadítása áll. A foglalkozásokat egy-egy irodalmi, illetve zenemű és relaxáció vezeti be, ami után a festés, rajzolás, agyagozás, kollázs- vagy montázkészítés során felszabadulnak a lelki erőforrások, melyek segítik a mások felé való ki nyílást, kapcsolatteremtést. A tematika fontos részét képezi a népszokásokhoz, vallási hagyományokhoz kö-

tődő ünnepek üzenetének az alkotási folyamatban való megjelenése is.

Elsősorban a kisebb korosztály, nevezetesen a Szőnyi Színes Óvodába járó gyerekek számára közösségi kert került kialakításra a Kemencés Ház udvarán – ezzel indult el a kertklub ez év februárjában. A tervezést követő kertépítés két alkalmával szülők, valamint a Szőnyért Cselekvők Közössége (SzöCsKe) segítségével készítették el az ágyásokat és tették termővé a földet. Azóta az óvodások – az önkéntesként az egyesület munkáját segítő Marosi Mariann vezetésével tartott foglalkozásokon – bevetették az ágyásokat, valamint megmutatták nekik a megtermett zöldségek sokoldalú, a „nulla hulladék elve” alapján való felhasználhatóságát. Az óvodásokkal, az idénynek megfelelően, ősszel szüretelni fognak, a nyári időszakban a befőzések zajlanak. Mindez része annak a körkörös gazdasággal megvalósuló rendszernek, mely – a nyári lovastáborok több turnusa mellett – hozzájárul az egyesület fenntartásához, a gasztklub működtetéséhez. Az egyfajta szociális farmot megvaló-

sító Szőnyi Lovas Sportegyesület területén termő zöldség-gyümölcs és tojás ugyanis a Kemencés Házban kerül feldolgozásra – a kertben mindent elő tudnak állítani, ami a találkozók és rendezvények alkalmával terítékre kerülő ételek alapanyagaként szükséges.

Az egyesület tevékenysége – többek között a SzöCsKe Alapítvány munkájában anyaszervezetként való részvétellel; így például a vasúti sorompó vagy a Duna-part rendbetételéhez való hozzájárulással, tanösvény létrehozására írt pályázattal stb. – a ház területén túlra is kiterjed. Ildikó íróként és szerkesztőként hozzájárul az Észak és Dél című, helyi szervezetek és programokat bemutató lap megjelentetéséhez is, így marketingtevékenységre, részben emiatt, részben a helyi televízió rendkívül élénk érdeklődése folytán, nincs szükségük – látogatottságuk így is töretlenül felfelé ívelő tendenciát mutat. Mindez köszönhető a valóban hiánypótló, újszerű kezdeményezéseiknek, tevékenységük folyamatos bővítésének, a közösség felé való igazi nyitottságnak.

NEDOBA KRISZTINA 1995-ben végzett Tatabányán a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola cukrász szakán. 17 évet dolgozott a szakmában, komáromi cukrászdákban. 2002-ben a Kempelen Farkas Ügyviteli Alapítványi Középkolában érettségizett, számítógép-kezelést tanult, majd 2007–2009 között a NYME Apáczai Csere János Karán andragógia szakra járt. A közelmúltban végzte el a kis- és középvállalkozások vezetéséhez szükséges OKJ-s képzést német nyelven.

SCHMELCZ GÉZA IMRÉNÉ a zsámbéki tanítóképző főiskola elvégzése után Budapesten tanított. Komáromban elsőként dolgozott egy külföldi sörgyár eladási vezetőjeként, zeneműkiadót vezetett, majd az MLM értékesítési, motivációs, eladástechnikai tréningjeinek kidolgozásában, megtartásában tevékenykedett. Civil szervezetet alapított, melyen keresztül renthagyó oktatási órákat tart, felnőttképzésben tevékenykedik, pályázatok írásában segít. A társadalmi vállalkozásként működő Kemence Egyesülettel csatlakozott a Magyar Szociális Farszövetséghez, melynek 2017 májusában alelnöke lett.

NÁDASI DÓRA az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán végzett magyar nyelv és irodalom szakos bölcsészként, valamint magyar mint idegen nyelv szakon. Az egyetemi évek után kiadói területen kezdett dolgozni – először a könyvkiadásban korrektorként, angol nyelvről készített fordítások nyelvi lektoraként, majd a lapkiadásban olvasószerkesztőként, magazinok segéd-szerkesztőjeként. Ezek mellett egy angol nyelvű könyv fordítását végezte. Szakmai tapasztalatot magyar mint idegen nyelv tanárként is szerzett; magyar nyelvet külföldi diákok számára nyelvi táborban tanított.